

Naturhistoriska riksmuseet
Box 50007
104 05 STOCKHOLM

Datum 2011-05-09
Dnr 32-2010-0782

Resultatredovisningen för Naturhistoriska riksmuseet 2010

Riksrevisionen har granskat årsredovisningen för Naturhistoriska riksmuseet (NRM) avseende år 2010, daterad 2011-02-21. Syftet har varit att bedöma om årsredovisningen är rättvisande.

Riksrevisionen har avgivit en modifierad revisionsberättelse. Uttalandet innehåller en reservation, varför vi tidigare (2011-03-22) har skickat en revisionsrapport till överintendenten med anledning av reservationen. Under granskningen har Riksrevisionen också gjort iakttagelser avseende brister i NRM:s resultatredovisning, vilka inte tidigare har avrapporterats skriftligt. I den här rapporten vill vi fästa överintendentens uppmärksamhet på dessa.

Riksrevisionen önskar information senast 2011-06-10 med anledning av iakttagelserna.

Bristande homogenitet i redovisade prestationer

NRM har valt att inte indela verksamheten i någon ytterligare indelning än museiverksamhet i enlighet med 3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB).

I årsredovisningen redovisar NRM tre ”prestationer”: Förvaltade samlingar, Publikt utbud och Vetenskapligt arbete och service. ”Prestationerna” motsvarar de tidigare verksamhetsgrenarna Bevarande, Förmedling och Kunskapsuppbyggnad. Som exempel kan nämnas att NRM under ”prestationen” Vetenskapligt arbete och service redovisar volymuppgifter för vetenskapliga publikationer, populärvetenskap, forskarstuderande respektive gästforskardagar.

Riksrevisionen bedömer att vetenskapliga publikationer, populärvetenskap, forskarstuderande och gästforskardagar är allt för heterogena till sin karaktär för att de ska kunna anses tillhöra vare sig en och samma prestation eller prestationstyp. Däremot kan t.ex. vetenskapliga publikationer och populärvetenskap respektive forskarstuderande och gästforskardagar anses utgöra två olika prestationstyper. Hädanefter kallar vi därför dessa ”prestationer” för verksamhetsgrenar, vilket vi bedömer vara en bättre beskrivning.

Riksrevisionen rekommenderar NRM att till kommande årsredovisningar redovisa volymuppgifter för viktiga prestationer som är homogena till sin karaktär.

Volym- och kostnadsuppgifter redovisas inte på samma detaljeringsnivå

För varje verksamhetsgren har NRM valt att redovisa flera typer av resultat som arbetet inom verksamhetsgrenen har genererat och som myndigheten anser vara viktiga för att redovisa verksamhetens resultat i förhållande till myndighetens uppgifter enligt instruktionen.

I exemplet med verksamhetsgrenen Vetenskapligt arbete och service ovan redovisar NRM volymuppgifter för vetenskapliga publikationer respektive populärvetenskap samt antalet forskarstuderande och gästforskardagar. Däremot redovisas inte kostnadsuppgifter på samma detaljeringsnivå som volymuppgifterna utan bara för verksamhetsgrenen totalt. Riksrevisionen anser att volym- och kostnadsuppgifter avseende viktiga prestationer ska redovisas på samma detaljeringsnivå. Därmed bedömer Riksrevisionen att NRM inte har uppfyllt intentionerna bakom bestämmelserna i FÅB 3 kap. 1 §.

Enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) allmänna råd till FÅB 3 kap. 1 § kan kostnad per prestation ”avse såväl kostnad per prestationstyp och år som en enskild prestations totala kostnad”. I ESV:s handledning (2009:29) Resultatredovisning, utvecklas resonemanget om kostnader per prestation eller prestationstyp något. Av detta framgår att en prestationstyp karaktäriseras av stora volymer av samma sort, och ESV nämner ärendehandläggning i detta sammanhang. ESV har också i cirkulär (2010:2) förtydligat kravet på homogenitet i redovisade prestationer i de allmänna råden till FÅB 3 kap. 2 § som bör tillämpas senast i årsredovisningen för 2011.

Riksrevisionen rekommenderar att NRM till kommande år istället redovisar kostnader för de respektive prestationerna/prestationstyperna. Detta kan komma att kräva att myndigheten förändrar sin objektplan i redovisningen för att kraven i FÅB ska kunna uppnås.

Kostnader för redovisade prestationer ska normalt inte summeras till verksamhetens totala kostnader

Enligt ESV:s handledning (2009:29) är en prestation en produkt eller tjänst som är ett resultat av en eller flera aktiviteter inom verksamheten. För att en prestation ska anses färdig ska den ha lämnat myndigheten eller vara öppen och tillgänglig för målgruppen, och som exempel på en tillgängliggjord prestation nämns bl.a. utställningar. Vidare uppmärksammas att årets prestationer och kostnaderna för respektive prestation inte nödvändigtvis hänförs sig till samma år. Exempel: Om en ny utställning skapas, kan kostnaderna för att färdigställa denna mycket väl hänföras sig till både år 1 och 2, om utställningen öppnas år 2. I resultatredovisningen år 1 ska då vara sig någon volymuppgift eller några kostnader för utställningen redovisas. I resultatredovisningen för år 2 ska dock volymuppgiften för prestationen (1 ny utställning) och kostnaden för denna (nedlagda kostnader år 1 och år 2) redovisas. För myndigheter som har prestationer som karaktäriseras av ett

fåtal projekt med större längd, är det därför inte troligt att kostnaderna för de redovisade prestationerna motsvarar verksamhetens totala kostnader för året.

På grund av att NRM har valt att betrakta de tidigare verksamhetsgrenarna som prestationer/prestationstyper, enligt beskrivningen ovan, summerar dock kostnaderna för de redovisade prestationerna till 100 % av årets verksamhetskostnader. Riksrevisionen bedömer att detta är ytterligare en indikation på att de valda ”prestationerna” inte uppfyller bestämmelsen om homogenitet enligt ESV:s allmänna råd till FÅB 3 kap. 1 §.

Sannolikt finns också en mängd prestationer vars kostnader inkluderas i kostnadsuppgifterna för respektive verksamhetsgren, utan att NRM redovisar volymuppgifter för dessa. Volymuppgifterna och kostnadsuppgifter står därför inte i paritet med varandra.

Riksrevisionen rekommenderar att NRM i kommande årsredovisningar redovisar volym- och kostnadsuppgifter för de prestationer/prestationstyper som redovisas på samma detaljeringsnivå.

Ansvarig revisor Marie Örtengren har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Linda Plahn har varit föredragande.

Marie Örtengren

Linda Plahn

Kopia för kännedom:

Kulturdepartementet